

Rutine for godkjenning av VKMs vitenskapelige vurderinger

Dette er en rutine som omfatter interne prosesser for godkjenning av risikovurderinger, nytte- og risikovurderinger, kunnskapsoppsummeringer og andre vitenskapelige vurderinger i VKM (heretter kalt vitenskapelige vurderinger). Rutinen omfatter ikke løpende oppdrag på GMO, CITES mm.

Hensikten med rutinen:

- Bidra til at prosessen for godkjenning av en risikovurdering er transparent
- Bidra til kvalitetskontroll
- Minimere unødvendig bruk av tid og ressurser

Kriterier for godkjenning av en vitenskapelig vurdering

Godkjenningsgruppen har det faglige ansvaret for den vitenskapelige vurderingen. Det vil si at den følger arbeidet i prosjektgruppen fra start til slutt, sluttbehandler og godkjenner. Godkjenningsgruppen skal ta stilling til hele vurderingen og sikre at den er vitenskapelig holdbar.

Følgende skal særskilt vurderes ved godkjenning av en vitenskapelig vurdering:

1. valg av metodikk som er benyttet er beskrevet og begrunnet
2. valg av litteratur som er benyttet er beskrevet og begrunnet
3. valg av data som er benyttet er beskrevet og begrunnet
4. spørsmålene i oppdraget («Terms of reference») er besvart
5. konklusjonen(e) er basert på vitenskapelig dokumentasjon og/eller begrunnede ekspertvurderinger
6. vurderingene og konklusjonene er innenfor VKMs mandat og er fri for risikohåndtering

Alle seks punkter må være oppfylt for at en vitenskapelig vurdering kan godkjennes.

Fagfellevurdering

Når en vitenskapelig vurdering er klar for sluttbehandling, skal fagfeller (også kalt refereer) kommentere på utkastet. En fagfelle er ikke medlem av prosjektgruppen som har utarbeidet vurderingen, og er ikke involvert i godkjenningen. Vedkommende er enten en ekstern fagperson eller et VKM-medlem med ekspertise innenfor fagfeltet. Det skal minimum være to fagfeller for hver vitenskapelig vurdering. Fagfellene skal ikke ha bindinger til medlemmene av prosjektgruppen eller VKM-medlemmene som skal godkjenne vurderingen. Et eventuelt unntak fra dette skal begrunnes.

Fagfellene skal forholde seg til det vitenskapelige innholdet, og vurdere etterprøvbarhet/transparens og kvalitet.

Prosjektgruppen går gjennom innspillene fra fagfellene. Godkjenningsgruppen har det faglige ansvaret og tar endelig stilling til kommentarene fra fagfellene.

Prosjekteier og kommunikasjon skal kommentere før godkjenning

Før en vitenskapelig vurdering endelig godkjennes og publiseres, må utkastet ha vært innom prosjekteier og kommunikasjon for kommentering. Disse vil i hovedsak kommentere etterprøvbarhet/transparens og kvalitet, og språk i sammendraget. Prosjekteierne vil spesielt vurdere om det sjette godkjenningskriteriet er oppfylt, det vil si at vurderingene og konklusjonene er innenfor VKMs mandat og er fri for risikohåndtering.

Ulike sammensetninger av godkjenningsgrupper

VKM har ulike former for godkjenningsgrupper:

Faggruppe¹

Godkjenningsgruppen utgjøres av en av VKMs faggrupper.

Faggruppe med supplering

Godkjenningsgruppen utgjøres av en av VKMs faggrupper supplert med medlemmer fra en eller flere andre faggrupper.

Tverrfaglig godkjenningsgruppe

Godkjenningsgruppen utgjøres av medlemmer av to eller flere av VKMs faggrupper.

Hovedkomiteen

Godkjenningsgruppen utgjøres av VKMs hovedkomite.

Styringsgruppen² for det enkelte prosjektet beslutter hvem som skal være i godkjenningsgruppen, og hvilken form for godkjenningsgruppe som skal ha det faglige ansvaret; faggruppe, faggruppe med supplering, tverrfaglig godkjenningsgruppe eller hovedkomiteen. Sammensetningen skal sikre hensiktsmessig bruk av ressurser, og at godkjenningsgruppen har nødvendig kompetanse.

Dissens

I VKM-sammenheng er dissens en meningsforskjell eller uenighet i vurderinger, som skyldes ulik tolkning eller vektlegging av det vitenskapelige grunnlaget for arbeidet. Generelt sett bør godkjenningsgruppen arbeide for å komme fram til en felles konklusjon i vurderingene

¹ Faggruppe: VKM er organisert i 13 ulike faggrupper. Informasjon om sammensetning og ansvarsområder på vkm.no

² Styringsgruppe: Består av VKMs ledergruppe og prosjektleder.

(konsensus), samtidig som usikkerheter og kunnskapshull kommer tydelig fram. Hvis det likevel viser seg umulig å komme til enighet, skal mindretallet begrunne sitt syn vitenskapelig i vurderingen.

Det er godkjeningsgruppen som har ansvaret for å slutføre arbeidet. Det er derfor ikke mulig for medlemmer i en prosjektgruppe (VKM-medlemmer, eksterne eksperter og ansatte i sekretariatet) å ta dissens på faglige uenigheter i arbeidet.

Det er krav om 2/3 flertall i godkjeningsgruppen før en vitenskapelig vurdering kan godkjennes.

Se også

- [Roller og ansvarsfordeling i VKM](#)
- Kriterier for forfatterskap og faglig ansvar i VKMs vitenskapelige
- Veileder for bruk av fagfeller i VKM